

**Passeig
Boca
de la Mina**

Programa educatiu

Guia didàctica necessitats especials

AJUNTAMENT DE REUS

**Generalitat
de Catalunya**

Unió Europea
Fons Europeu
de Desenvolupament Regional

Passeig Boca de la Mina, accessibilitat

L'accessibilitat és la característica que han de complir tots els entorns, béns, productes i serveis per permetre a totes les persones el seu accés, comprensió, utilització i gaudi de manera normalitzada, còmoda, segura i eficient. És a dir, està relacionada amb les diferents dimensions de l'activitat humana. I, per tant, garantir que qualsevol usuari pugui desenvolupar aquestes activitats, significa estar en el bon camí de l'accessibilitat.

La norma “UNE 170001 *Accessibilitat Universal. Criteris DALCO per facilitar l'accessibilitat a l'entorn*”, resumeix aquestes activitats en quatre grups, coneguts com a criteris DALCO. I actuen com a eina de sortida per analitzar els diversos aspectes

on hem de fixar-nos i actuar.

- **Deambulació:** l'acció de desplaçar-se, entrar o sortir d'un lloc.
- **Aprehensió:** criteri que parla sobre l'acció de manipular o transportar elements.
- **Localització:** l'acció d'identificar o trobar llocs i/o objectes per poder orientar-se, entendre els espais o planificar una ruta.
- **Comunicació:** la transmissió, recepció i intercanvi d'informació a través de diversos canals (oral, escrit, visual o auditiu).

Durant tot el procés de la creació del projecte “passeig Boca de la Mina” hem considerat aquests criteris.

Exemples de deambulació:

Entorn físic de la ruta: tipus de paviment, col·locació de mobiliari urbà per evitar que envaeixin el pas lliure. L'ús de sòcols i paviment podotàctil. Crear suficient espai per entrar i sortir dels autobusos (adaptades). Crear zones planes durant el camí per permetre el descans. Taules de pícnic adaptades. Crear un servei de prestació de material adaptat com una cadira de rodes i/o bicicleta adaptada. Un altre element clau és la proximitat de banys que compleixin els requisits d'accessibilitat, o, millor encara, banys tipus changing places.

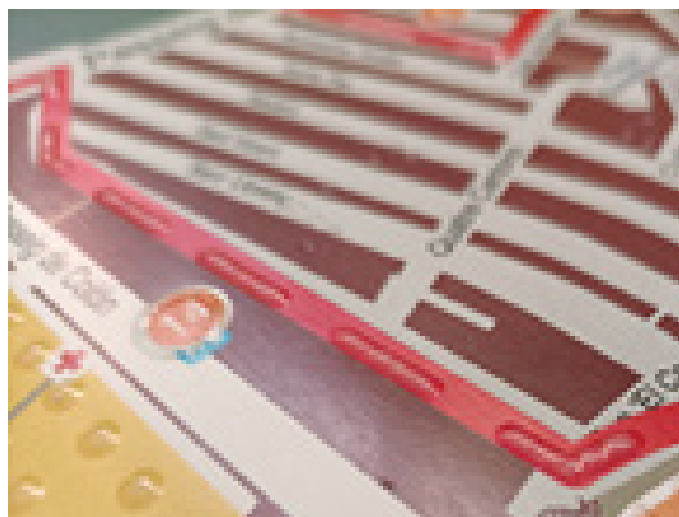
Exemples d'aprehensió:

La manipulació dels diferents elements d'aprenentatge utilitzats pels nens en els projectes escolars. Mides, formes, colors, tipus de material, etc.

La localització:

Encara que la base del projecte compta amb un sistema de geolocalització per entendre l'espai, es recomana l'ús d'un plànol físic. Perquè aquest plànol compleixi amb el requisit de comunicació, ha d'estar disponible en format visual i tàctil: Braille i relleu. Recomanem la col·locació d'un plànol als panells i/o plànols de mà, de préstec temporal.

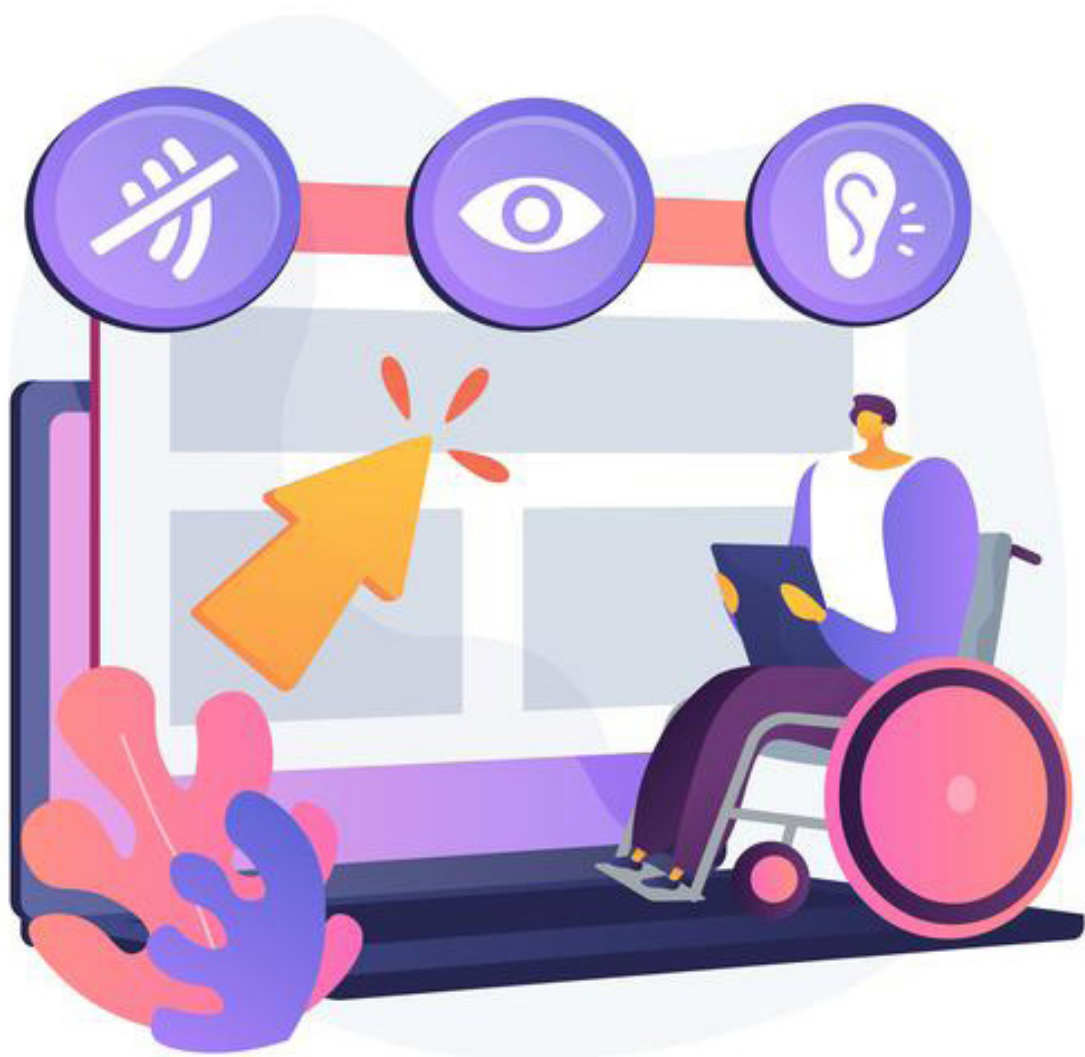
Com que el projecte inclou diferents formats de visita, com ara, visita individual, teatral, amb un projecte d'aprenentatge per nens, joves i adolescents, considerem la comunicació un dels quatre requisits més importants. Per això, la comunicació està enfocada a cada usuari. La comunicació es realitza amb mínim dos dels formats, i si és possible, en els tres formats: visual, auditiva i tàctil.

En poden ser exemples els vídeos amb subtítols, llenguatge de signes, audiodescripció (si és de valor afegit).

Texts visuals amb panells combinats amb text Braille, relleu, i, a través de l'aplicació amb so.

Mida, color, contrast de texts.

També hi ha l'opció de texts de lectura fàcil per a persones que els necessitin i de llenguatge més acadèmic per persones que ho prefereixin. Estan disponibles a través d'enllaços a les publicacions externes.

Guies didàctiques

El projecte que s'ha redactat s'ajusta a les necessitats de cada un dels grups als quals va dirigit. En aquestes guies es donen les instruccions necessàries per poder fer arribar els continguts a la totalitat dels usuaris en la seva plena diversitat.

L'educació inclusiva

Tradicionalment s'ha utilitzat el terme "integració" per fer al·lusió a la inclusió de les persones amb Necessitats Educatives Especials (NEE) al sistema educatiu. No obstant això, el nostre enfocament està basat en l'Educació Inclusiva davant la Integració de l'Alumnat amb Necessitats Educatives Especials per ser menys restrictiu.

S'adverteix que a l'etiquetar a un alumne amb NEE es corre el risc de desatendre les dificultats experimentades per la resta de l'alumnat. En contra de NEE, la guia "Avaluació Millora de l'Educació Inclusiva" recomana l'ús de "barreres per l'aprenentatge". D'aquesta manera, es canvia l'enfocament de les limitacions d'alguns alumnes per detectar i eliminar les barreres que impedeixen la participació de tots.

L'Educació Inclusiva en aquest projecte s'utilitza com eina de millora de les pos-

sibilitats d'aprenentatge i participació de tots els nens i nenes.

Apostem, per tant, per un projecte en què tots els nens i nenes aprenguin junts, independentment de les seves condicions personals, socials o culturals; tenint la possibilitat d'optar a les mateixes oportunitats d'aprenentatge i desenvolupament.

Tant pel que fa al centre educatiu on s'executen les tasques abans i després de la ruta, com la mateixa visita a la Boca de la Mina, estableixen les condicions necessàries per a la participació i l'aprenentatge dels nens, nenes i adolescents. Durant tot el procés de desenvolupament del projecte, hem implementat les mesures necessàries per eliminar o intentar superar les barreres existents.

L'accessibilitat és transversal i s'aplica, no només per a persones amb alguna discapacitat, sinó a tots els nivells, com per exemple, a col·lectius vulnerables.

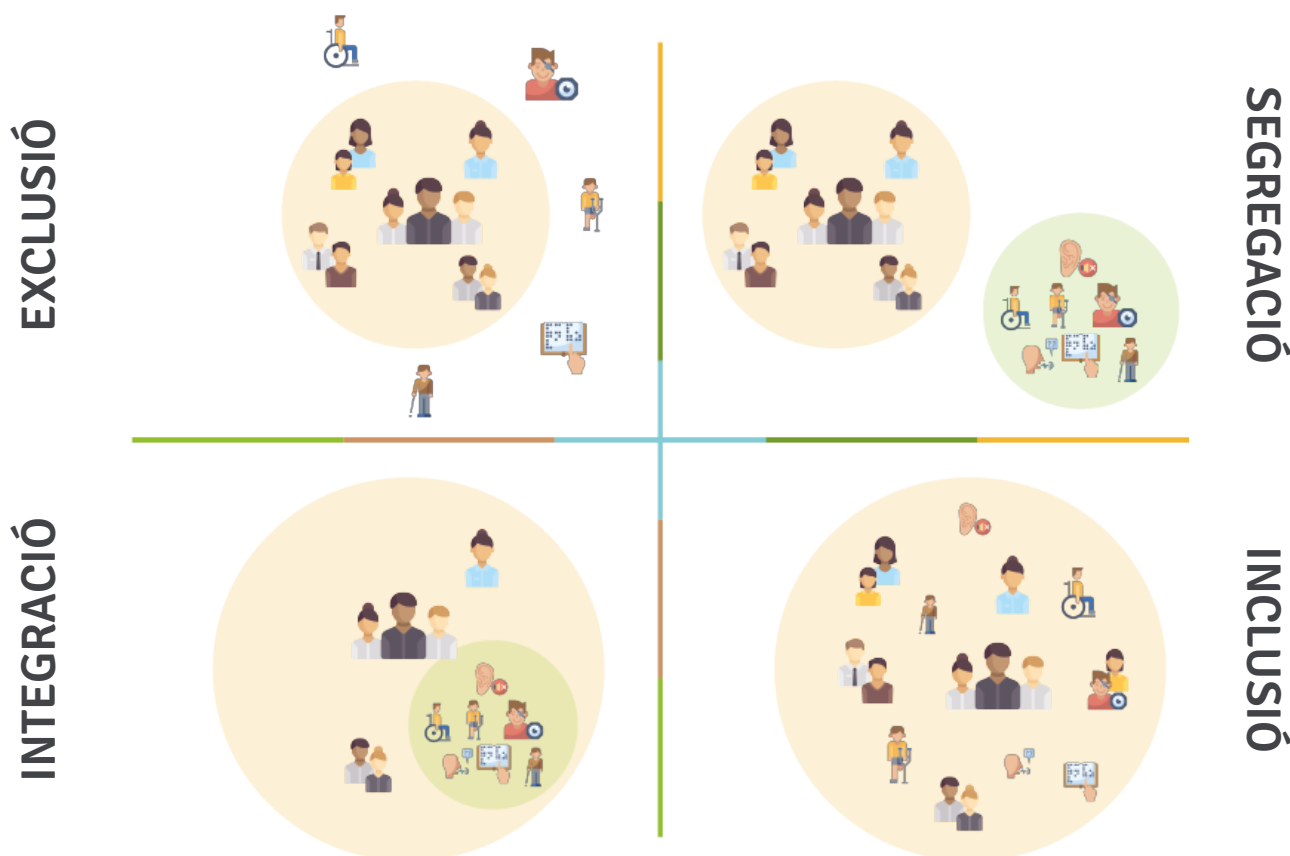
En el nostre programa didàctic considerem l'aprenentatge com un desenvolupament de capacitats, basat en principis psicopedagògics.

- Començar a partir del nivell de desenvolupament de l'alumne.
- Afavorir l'aprenentatge significatiu i funcional.
- Promoure l'activitat de l'alumne a través de l'articulació d'estímuls i similars.
- Contribuir a l'establiment d'un clima d'acceptació mútua i de cooperació.
- I en general: contribuir al desenvolupament de la capacitat d'aprendre a aprendre estudiant el cas de la Boca de la Mina per desenvolupar opinions pròpies sobre l'ús de l'aigua i convertir-les en accions pràctiques per a la seva utilització.

El projecte està elaborat amb aquests fonaments perquè cada un, independentment de les seves capacitats, pugui participar. No obstant això, el professor té el paper més important: motivar a tots els alumnes a aprendre a través del projecte Boca de la Mina.

Participació

L'aprenentatge, i sobretot aquell relacionat amb la inclusió, és un procés continu i dinàmic. Per això, convidem als professors, però, també a altres persones implicades en el projecte, a participar de manera activa per compartir bones pràctiques sobre com han utilitzat la nostra guia per la participació i inclusió de tots.

Accessibilitat aplicació

Segons la informació extreta dels documents, el més important és:

Maquinari i programari:

Es recomana que l'aplicació, sigui a través d'un ordinador o d'un mòbil, sigui compatible amb les eines d'accessibilitat que ja existeixen en els diferents sistemes (Android, Apple, Windows, etc.).

- Programes d'accessibilitat instal·lats al telèfon/tauleta, etc. (veu, contrast, etc.).
- Dispositius de Braille connectats.
- Programes de lupa.
- De manera puntual, eines compatibles per navegar amb els ulls i no amb un ratolí o un touchpad.

Vídeos:

- Subtítols.
- Quadre de llengua de signes. Es pot fer a preu de cost a través de federacions.
- Audiodescripció de contingut de vídeo si és necessari per entendre l'escena.

Persones cegues:

- Estructura fàcil per utilitzar amb dispositius externs (lector Braille).
- So, si és possible, compatible amb o integrat a un sistema de velocitat de veu i possibilitat de rebobinar i repetir (VoiceOver App).

Persones amb deficiències visuals:

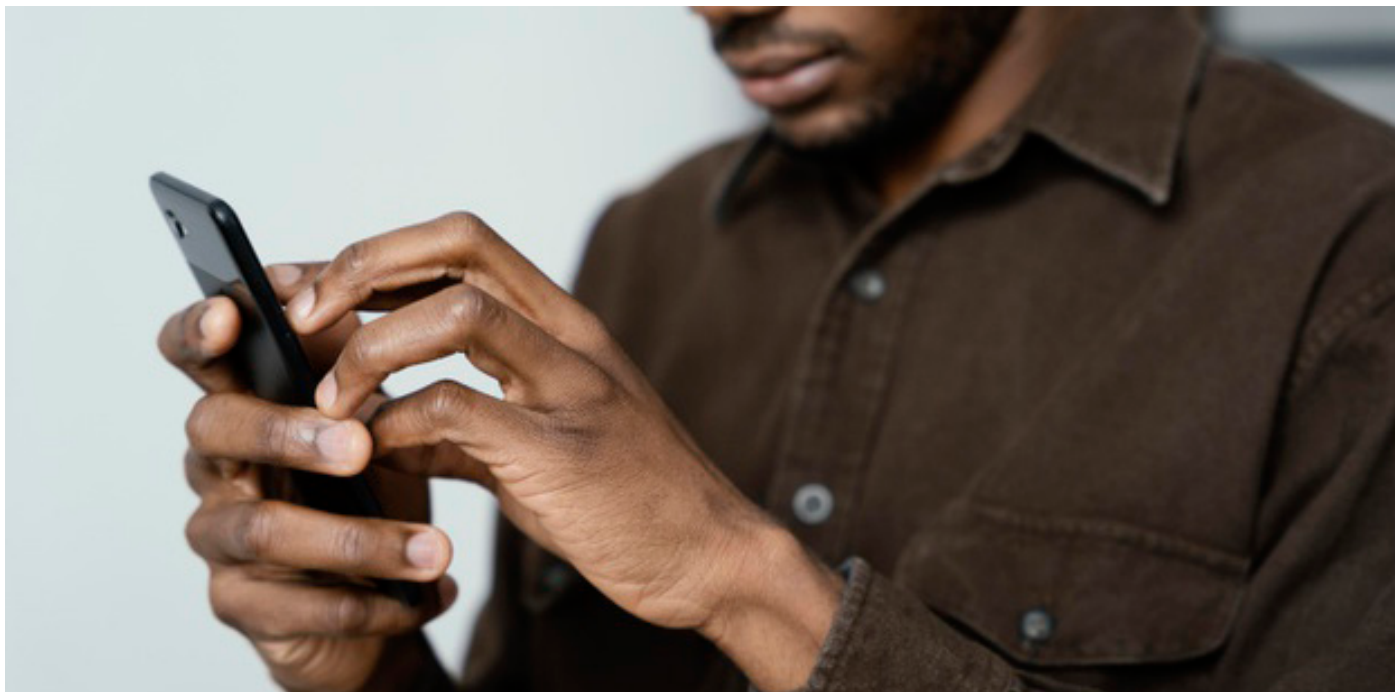
- Compatible amb lupa, opció de lletres grans, canviar contrast, canviar esquema de color, etc.
- De manera puntual, accés al contingut no visual (gravacions).

Problemes auditius:

- El mateix dispositiu ofereix l'opció d'augmentar el volum, connectar auriculars o un llac d'inducció per persones que porten un audífon.

Els fragments de so i vídeo també s'ofereixen en format text.

Crear subtítols. Audiodescripció. Només

quan l'escena no es pot entendre sense la informació extra.

- Quadre de llenguatge de signes (es pot fer a preu de cost a través de federacions).

Control limitat de mans:

- Botons de mida gran i separats per navegar.

Llenguatge i navegació comprensible:

- Utilitzar un llenguatge i una navegació comprensible per incloure persones amb problemes d'aprenentatge/cognitives.

Enllaços interfícies:

- Human Interface Guidelines for iOS
<https://developer.apple.com/design/human-interface-guidelines/accessibility/overview/introduction/>
- Material Design Guidelines for Android
<https://material.io/design/usability/accessibility.html#understanding-accessibility>

Accessibilitat física (recomanacions)

Parada d'autobús actual: desplaçar elements com el banc, la paperera, el tòtem, etc. De manera puntual: paviment podotàctil fins a la paret/mur/delimitació pipi can.

Mirar el tema dels bancs. Envaeixen el pas lliure.

Sòcol guia pel passeig. Quina serà la solució pels arbres i els fanals?

Punts estrets durant el camí (amplada mínima).

Pàrquing i parades d'autobusos. S'ha de considerar si hi ha suficient espai per les plataformes adaptades dels autobusos.

Accés des dels habitatges al costat de la ruta (escales, rampes, etc.).

Inclinació ruta: preparar zones planes per poder descansar.

Accés bassa. Accés persones amb diversitat funcional.

Recomanacions:

Bany tipus Changing Places/Room for Change amb Euroclau.

Bancs de pícnic accessibles.

Punt de reparació de bicicletes/cadira de rodes.

Préstec/lloguer de bicicletes especials:
vídeo Gijón.

Realitzar bancals de plantes aromàtiques a
l'alçada de la cadira de rodes/caminadors.

Plànol de la ruta per a tots els mapes de
veu.

Recomanacions generals

S'ha de considerar el següent:

Tracte general

- L'accessibilitat és la filosofia “que tots som benvinguts”.
- Abans de començar la ruta, es pot preguntar si alguna persona té alguna dificultat per poder considerar-la. Per exemple, dificultat temporal de mobilitat, problemes d'oïda, etc.
- No existeixen paraules tabú. A una persona cega li pots dir “ens veiem després”.
- Es parla directament a la persona amb discapacitat i no al seu acompanyant, guia o intèrpret de llengua de signes.
- Abans d'ajudar s'ha de preguntar a la persona si necessita ajuda i com se la pot ajudar.

Persones amb mobilitat reduïda:

- Coneixes la ruta, les instal·lacions, la seva accessibilitat i els punts més difícils.
- És millor explicar les ubicacions dels bancs perquè sàpiguen on poden seure.
- S'ha d'evitar tocar les persones i les seves ajudes tècniques (cadira de rodes, bastó) sense el seu consentiment.

Deficiència visual:

- S'hi han d'utilitzar termes orientatius, com ara, a la dreta, a l'esquerra, endavant, etc.
- S'ha d'explicar la situació i informar de l'acció que es durà a terme. Per exemple, ara continuarem, us ensenyaré una cosa, etc.

- Si volem ajudar, ho hem de preguntar abans.

Deficiència auditiva:

- Abans de parlar-los ens hem d'assegurar que estan atents.
- Quan es parla amb una persona amb deficiència auditiva, ens hem de col·locar davant de la persona per permetre'ls veure la nostra boca i els gests no-verbals.
- Durant la conversació, no ens hem de girar o canviar de posició. Això els impedeix llegir els nostres llavis.

- Quan el visitant porta un intèrpret de llengua de signes, segueix dirigint-te a la persona amb discapacitat auditiva i no a l'intèrpret.

Discapacitat intel·lectual:

- A les persones adultes amb discapacitat se les ha de tractar segons l'edat real que tenen.
- És important utilitzar un llenguatge clar i concís. Si no ens entenen, hem de buscar una altra forma d'explicar el mateix.

